

Szerkesztő
MURANYI JOZSEF.
Szerkesztőség:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Megjelenik minden nap
délután 5 órakor.
Egyes szám **2** krajcár.
(4 fillér)
Kéziratot nem a vissza
a szerkesztő v.

NAPLÓ

KASSA, SZERDA, 1909. DECEMBER 15.

ÖTÖDIK ÉVFOLYAM. — 285 SZÁM.

Előfizetési árak.
Kassán:
Egész évre . . . 14.— K
Fél évre . . . 7.— „
Negyed évre . . . 3.50 „
Egy óra . . . 1.20 „
Vidéken:
Egész évre . . . 20.— K
Kiadóhivatal:
Kassa, Harang-utca 9.
Telefon: 150.
Hirdetések petit sor szá-
mitással díjszabás szerint

Ézsau lencséje.

Kassa, dec. 14.

Nagy-Magyarországon minden újságolvasó és népgyűlésekre járó ember könyv nélkül tudhatja már, hogy Kossuth Ferenc és miniszter társai kényre-kegyre lerakták a fegyvert, beadták a derekukat és lemondottak minden nemzeti követelésről, csak hogy a miniszteri bársonyszékben maradhassanak; mint ahogy Ézsau is eladta a jussát egy tál lencséért.

Hetek óta százféle variációban hallottuk ezt, hol a szemrehányás, hol a kesergés, hol a káröröm hangján. Az ellenzéki sajtó ugyanis pazar kézzel pocskolta erre a mendemondára a nyomdafestéket s a tisztelt népgyűlési szónok urak rekedtté kiabálták magukat. Az egyik a Kossuth-kultusz és a függetlenségi eszme jövőjét siratta, a másik majd kibujt a bőréből a vad öröme miatt, hogy milyen csődbe jut a körültekintő bölcsesség politikája.

A publikum pedig válogathatott abban, hogy megdöbbenjen-e a vád vakmerőségén, vagy fölháborodjon a rágalom miatt, avagy kacagjon a rémlátók kishitűségén?

És Kossuth Ferenc? Bizony kevés fáradságot vesztegetett az együgyű vád visszaverésére. A tiszta öntudat szuverén nyugalomával a jövő fejleményeire és a tények ellenállhatatlan erejére bizta cáfolatát. S az események itt is a Kossuth Ferenc előrelátásának adtak igazat. Mert ime, ma már mindenki előtt tisztán áll, hogy Kossuth és miniszter társai nemcsak vállalkoznak Ézsau szerepére, hanem oly mértékű nemzeti igényekkel léptek fel s oly feltételekkel hajlandók a kormányzat továbbvitelére, hogy azokat a király vonakodik elfogadni s ily áron eddig még nem is nevezte ki újra a miniszteriumot.

A tények tehát beszélnek és bizonyítják, hogy a nemzet sorsa Kossuthnál és miniszter társainál hű sáfárok kezére van bízva. Mert, ha ők a nemzet érdekeit készek lettek volna a saját érdekeik oltárán föláldozni, akkor az alkudozásoknak már régen végük volna s az új kinevezés biztosítaná számukra a kormányzati hatalmat. De ők nem a bársonyszékhez, hanem a nemzeti állam fenntartásának és fej-

lődésének nélkülözhetetlen feltételeihez ragaszkodnak; s ha mérsékeltek követeléseiket, azt csak azért tették, hogy a fokozatos fejlődés zavartalan-ságát biztosítsák és megakadályozzák azt, hogy olyan emberek kezébe jusson a kormányzati hatalom, akik önző hatalomvágyból csakugyan képesek lennének arra, hogy alkotmányos intézményeinket visszafejlessék és nemzeti érdekeinket az osztrák kapzsiságnak zsákmányul dobják.

Amikor így nem üres szavak, hanem a szemmel látható és hangosan szóló tények fényesen megcáfolták azt a léha vádat, mintha az a kormány és azzal együtt Kossuth Ferenc nemzeti engedmények nélkül is hajlandó volna a kormányzati hatalomban megmaradni, akkor önként felmerül a kérdés, hogy milyen megítélést érdemel az az ellenzéki harcmódoz, amely ilyen fegyverzetel dolgozik.

A méltatlan gyanúsítás és konok rágalom oly férfakkal szemben, mint Kossuth Ferenc és társai, több a tévedésnél és több a közönséges botlásnál. Ez már olyan lelkiismeretlen és vétkes könnyelműség, melyre bocsánat lehet, de mentség nincs.

Pedig meggondolhatnák a jó urak, hogy amint a dolgok állanak, könnyen megtörténhetik, hogy nemsokára ismét egy sorban harcolnak azzal a régi vezérrel, akihez az elvek szolidaritása és a közös küzdelmek emléke csatolja őket. Vajjon, hogy érzik majd magukat annak a férfinak a lobogója alatt, akit most oly könnyű vérral bántalmaznak s oly sötét kárörömmel driskreditálni szeretnék?

A Ház ülése előtt.

(Wekerle Bécsben. — A kormány nyilatkozata. — Zichy János szerepe. — A pénteki ülés. — Justhék harcra készülnek.)

A politikai körök nagy érdeklődéssel várják a király és a kormány közt most folyamatban lévő tárgyalás eredményét, mert ettől függ, hogy milyen magatartást fog tanúsítani a kormány a poliika közvetlenül aktuális eseményeiben. A kormánynak, mikor a képviselőházban legközelebb megjelenik és esetleg indemnitást kér, nyilatkozatot kell tennie, miért van helyén és miért kér rövid időre kormányzati fölhatalmazást. Politikai körökben úgy tudják, hogy a kormány ennek a nyilatkozatnak a tartalmát akarja a királlyal egyetértőleg megállapítani.

Hire kelt tegnap, hogy Zichy Aladár gróf miniszter újra Bécsbe megy s a kabinet megbízásából kihallgatáson jelenik meg a király előtt. Erről azonban nincs szó. Maga Wekerle Sándor miniszterelnök ment Bécsbe és járul a király elé. A miniszterelnök audienciája ma lesz.

Politikusok körében érdeklődést keltett az a körülmény, hogy Zichy János gróf Bécsben időzött az elmúlt napokban. Nem lehetetlen, hogy valóságot tartalmaznak azok a hírek, amelyek arról szólnak, hogy Bécsben valami folytatása volt a Zichy Jánossal kapcsolatos kísérletnek. Hire kelt annak is, hogy a gróf kihallgatáson volt Ferenc Ferdinánd trónörökösénél, minderről azonban pozitív jelentések nincsenek.

A képviselőház pénteki ülésén a kormány valószínűleg beterjeszti az indemnitási javaslatot. Egyébként az ülés csak formális s az a feladata, hogy a Ház további munkarendjét, első sorban a következő ülés napirendjét megállapítsa. E téren első feladata a Háznak a bizottságok kiegészítése, mert a Kossuth-párt tagjai tudvalevőleg lemondottak bizottsági tagságaikról. Mielőtt azonban e feladatok teljesítésére kerülne a sor, már a pénteki ülésen nagy viharok várhatók a Justh-párt részéről, a mely saját tagjainak híresztelése szerint a legvadabb parlamenti harcra készül.

Vásárcsarnok Kassán.

Néhai Deil Jenő tervei.

Mióta beállott a nedves téli időjárás és az utcák sárral, hóval vannak elborítva, mindjobban előtérbe nyomul az a kérdés, mikor kerülnek egy vásárcsarnok felállítása által rendezés alá azok a miserábilis piaci állapotok, melyek ellen már eddig is számos és alapos panasz merült fel a közönség körében. Nem szólván arról, hogy oly nagy és fejlett kulturájú városban, mint Kassa, melynek ujjában már külön organuma van a városzépítésre, a város külső kinézését csak előnyösen befolyásolhatja egy impozáns vásárcsarnok felállítása, míg a most felállított sátrak, bódék és ülőhelyek minden esztétikával homlokegyenest ellenkeznek: egyéb fontos gazdasági és egészségügyi szempontok is föltöbblet kívánatossá teszik, hogy az eddigi türheterlen állapotok mielőbb megszűnjenek.

Az elárusítók, kik alkalmasabb hely hiányában kénytelenek áruikat a piszkos, sáros földre lerakni, a legnagyobb gondosság mellett sem tudják megakadályozni, hogy eladásra szánt élelmi szereiket piszkos és sár el ne lepje. Hogy ennek azután csak a vásárló közönség vallja a kárát, az természetes, mert a vevő, minthogy más módon hozzájutni nem tud, kénytelen saját egészségének kockáztatásával is a piszkos piaci árukat összevásárolni.

De van más szempont is, mely a vásárcsarnok felállítását nélkülözhetelenné teszi. Az elárusítóknak egy része, mely leginkább vidéki termelőköl áll, hogy élelmszerének az utca szennyébe való lerakásától és az ebből származó kellemetlenségektől

menekedjék, áruját egyenesen házakhoz szállítja, aminek az a következménye, hogy a piacon kevesebb lesz a kínálat és ennek folytán a piaci cikkeknek már úgy is felszórult árai még magasabbra fognak emelkedni. Eltekintve attól a jelentékeny gazdasági nyomortól, melyet ez az archimedesi csavarsterület emelkedő árállás előidézhet, a hatósági élelmiszervizsgálat valósággal illuzóriussá lesz, mert hiszen az élelmiszereknek csak kisebb része kerül vizsgálat alá.

Ilyen közérdekű szempontok teszik szükségessé, hogy a város, melynek kötelessége a polgárok egészségügyi és gazdasági érdekeit a legnagyobb erellyel megvédelmezni, kezébe vegye a vásárcsarnok ügyét, melynek alapeszméit néhai Deil Jenő, városunk közgazdasági életének e feledhetetlen kiválósága hozta volt a városi közgyűlésbe. Az ő tervei nyomán, melyeknek megvalósítását bekövetkezett halála megakadályozta, kellene folytatni a munkát a vásárcsarnok felállítására érdekében.

Munka és kivándorlás

— Egy képviselő tanulmánya. —

A munkások jólétével, a földbirtokok megosztásával és a kivándorlással kapcsolatos kérdéseket méltán nevezhetjük a mai kor legnagyobb problémáinak. Ezekkel a nagy kérdésekkel foglalkozik Buday Barna országgyűlési képviselő most megjelent hosszabb tanulmánya, mely a munkáskereset, a birtokviszonyok és a kivándorlás között fennálló okozati összefüggést teszi vizsgálódás tárgyává. Tanulmánya a statisztikai és tapasztalati adatok óriási anyagát öleli fel és vizsgálódásai alapján olyan következtetésekre jut, melyek új megvilágításban tárják fel a helyzetet. Azzal az általános hittel szemben, hogy a kivándorlás oka az inség és nyomoruság, Buday statisztikával bizonyítja, hogy mióta a mezőgazdasági munkabérek ötven százalékkal emelkedtek, azóta a kivándorlók száma megkétszereződött.

Vármegyéről vármegyére kimutatja, hogy a kivándorlás egyáltalán nem ingadozott az alacsony, vagy magasabb munkabérek szerint. A házi kereseti viszonyok javulásának hatása semmisnek bizonyult, szemközt a gyors vagyonszerzés lehetőségével, a melyre Amerikában még mindig kínálkoznak módok. Mindennél hathatósabb bizonyíték az, hogy évente kerek kétszázötvenmillió korona megtakarított amerikai pénz érkezik Magyarországra.

Kimutatja azután Buday, hogy a mai viszonyok között a nagybirtokban van aránylag a legtöbb megkötő erő, mert ezek a legmagasabb munkabérek fizethetik s e mellett a föld részes művelhetőségével lehetőséget adnak a haszonállattartásra, már pedig a munkáscsalád háztartásában az állattartásnak döntő jelentősége van. A kisbirtok vidékeken nemcsak a munkás kereseti viszonyai kedvezőtlenebbek, de maguk a kisbirtokosok is tömegesen kivándorolnak. Ennek az az oka, hogy tulajdonul sok a törpe birtok, melynek gazdája képtelen helytállani a versenyben. Az örökösödési jog az alsó kategóriákban annyira felszecska, már a földet, hogy az egészséges parasztbirtok aránylag kevés, legtöbb a gazdaságilag analfabéta és teljesen tökeszegény törpebirtokos. Óriási terület áll ma már ilyen tökéletlen s nemzetgazdasági szempontból föltötte káros kezelés alatt, mert az ország huszonegy millió hold szántóföldjéből közel tizenöt millió hold a 100 holdon aluli kisüzemre esik. Figyelmeztet Buday, hogy a további birtok-elaprózással nem hogy fokozhatnánk a termelő munka eredményeit, de egyenesen csökkentjük. Ezen a nyomon tehát vagyonszerzés és közjólét nem következhetik be.

Megállapítja végül Buday, hogy a kivándorlás hólabdaszerűen fokozódik, azaz a kivándorlók száma és az ugyanazon helyekről már kivándorlottak száma között

szoros összefüggés van. Ez a kiemelkedő szabály kétségtelenné teszi, hogy a kivándorlás saját gazdasági erővel ugyszóiván leküzdhetetlen, mert annak legáltalánosabban érvényesülő oka rajtunk kívül fekszik. A törvényes rendezetés sem vált be, sőt a célzott hatás ellenkezőjét idézte elő, mert a Tisza idejében életbeléptetett kivándorlási törvényt követő öt év alatt a kivándorlás éppen megkétszereződött.

Reménytelennek tartja Buday azoknak igyekezetét, kik a parcelázások révén, néhány kétes kisbirtokos ekszisztencia szaporításával velük orvosolhatni a kivándorlást. Szerinte a népet először oktatni és nevelni kell, hogy az azután termelő tevékenységével csakugyan hozzájárulhasson a közvagyonosodás emeléséhez. Ezért hát a nép gazdasági nevelését tűzi ki korszakos feladatnak, azután pedig az állattenyésztés odaadó ápolásától vár hasznos gyakorlati eredményeket. Több gyakorlati programot nem ad Buday, de a tanulmány adatai és megfigyelései gazdag tárházat szolgáltatnak mindazok számára, akik a tárgyalás hármas problémával komolyan foglalkoznak.

Néplázadás egy községben.

— Zendülés a legelő miatt. —

Husztról jelentik, hogy a huszti közbirtokosság tulajdonát képező ugynevezett „Csere” közlegelő megosztása miatt a város lakossága felázadt s a hatóságilag ásatott határköveket a lakosságnak mintegy 700—800 főnyi tömege erőszakkal behányta.

A tömeget lelketlen izgatók annyira fanatizálták, hogy a közhangulat napról-napra fenyegetőbb lett. A lakosság felázott tömege a városháza elé vonult és a városháza lerombolásával fenyegetődzött. Napok óta mintegy 40 csendőr volt összpontosítva Huszton, de mert egyrészt a hosszantartó nyomozás időtartamára a vármegye minden részéből összevont csendőrséget huzamosabb ideig nem lehetett Huszton tartani és mert tartani lehetett attól is, hogy ha a nyomozás folyamán a felbujtókat letartóztatják, a nép esetleg erőszakra ragadtatja magát, Moksay főszolgabíró katonaságot kért.

A mármaroszigeti 85 ik gy. e. kombinált, 100 emberből és 5 tiszttől álló százada Szatmáry József százados parancsnoksága alatt bevonult a városháza udvarára. A katonasággal egy vonaton érkeztek meg Illés ügyész és Szabó Sándor alispán. Az ügyész a büntügyi nyomozás megejtése iránt intézkedett, az alispán pedig a katonaság ellátásáról gondoskodott. A nyomozás erősen folyik és előreláthatólag 5—6 letartóztatás lesz.

A lakosság erőszakos fellépésének okát tudósítónk a következőkben adja: A huszti határban elterülő és a közbirtokosság tulajdonát tevő, körülbelül 2000 katasztrális hold kiterjedésű „Csere” legelő egész mostanáig valóságos Csáky szalmája volt. Dacára, hogy a törvény szerint abból egy rész illeti a huszti egyházakat, iskolaalapokat, ugyszintén része van benne a jegyzői javadalomnak is, mindazonáltal a lakosság eddig osztatlanul használta, boldog, boldogtalan legeltetett rajta.

A folyó év őszén azután hatósági rendeletre kihatották és körülsáncolták a felsorolt testületeknek járó birtokrészeket. Mindennél vannak nagyhangú, lármás, ugynevezett „vezetői” a népnek, de talán sehol annyi, mint Huszton. Ezek a vezetők, helyesebben izgatók, azután felheccelték a népet és a hatóságilag ásatott árkokat behányatták.

— Kassa költségvetése. A törvényhatósági bizottság holnap délután fél 5 órakor Szalay László főispán elnöklété alatt rendkívüli közgyűlést tart, a melyen az 1910. évi költségvetést tárgyalja.

HIREK.

— Közigazgatási ülés. Abauj-Torna vármegye közigazgatási bizottsága ma délelőtt a vármegyeház kis termében Szalay László főispán elnöklété alatt ülést tartott. — Ma délután 3 órakor Kassa város közigazgatási bizottsága tart ülést a főispán elnöklété alatt.

— Építkezés a vármegyén. Abauj-Torna vármegye székházának szellős, nyitott folyosói különösen téli időben a zord hideg és a légvonat kellemetlenségei ellen nem nyújtottak védelmet. Az alispán rendelkezésére most a folyosókat szélfogó ajtókkal látták el, azonkívül az alsó oszlopos folyosót is beépítik stilszerű ablakkal.

— Lelkészválasztás. A ranki evangélikus egyház Homola István és Szepők Róbert a hegyaljai egyházmegye helyettes elnökségeinek elnöklété alatt vasárnap december 12-én tartotta meg nagy érdekfűzős mellett lelkészválasztó közgyűlést, mely alkalommal a három jelölt közül szavazattöbbséggel Lukacsik Mihály szarvasi segédlelkész választotta meg az egyház rendes lelkészéül.

— Az Orbán alatt. Hónapok óta piszmognak az Orbán-harangtorony körül épített árkaos árucsarnokon s még mindég nem készültek el az építkezéssel. A város legszébb helyén, igen kellemetlen benyomást kelt a felhalmozott építkezési anyag, amit ha élénkebb tempóban dolgoznak, már rég eltakarítottak volna. Ugy látszik azért húzzák az építkezés befejezését, hogy minél később derüljön ki az a tény, hogy a város képtelen lesz a kis helyiségeket bérbeadni. Már pedig mikor a tér elcsufítását elhatározták, nagyon erősítgete a tanács, hogy a bérjévedelem fedezni és törleszteni fogja az építkezési kiadást, sőt utóbb már hasznos is hajt.

— Korcsolya-évad. A Kassai Korcsolyázó és Tennisz-egylet jegyeinek ára a korcsolyázó idényre: Fiu deákjegy 7 K. Leány deákjegy 7 K. Korcsolyázójegy felnőtteknek (rendes tagsági jegy) 12 K. Kisérő- vagy nézőjegy 5 K. Ruhatári bilet 2 K. Korcsolya letét 2 K. Kis szekrény 5 K. Nagy szekrény korcsolya és ruhatár 10 K. Beiratási határidő 1909. december 24. azontul minden jegyre 2 K. ráfizetendő; azok, akik az elmúlt idényben az egylet rendes tagjai még nem voltak, 2 kor. beiratási díjat is kötelesek fizetni. Beiratkozni naponta délelőtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig lehet Quersteld János e. pénztárosnál, ahol a K. K. T. E. tájékoztatói ingyen kaphatók.

— Bradovka Gyula új ipartelepe. Kassa város ipara egy új, nagyszabású, modern iparteleppel gazdagodott. A közel száz éve tennáló Bradovka fele kelmefestő és vegytisztító gyár és gőzmosóda eddigi helyiségeiből, a Kossuth Lajos-utcai gyárból a Klobusitzky-utcán épített, saját tulajdonát képező ipartelepre költözött. — Az új ipartelep felszerelése a modern technika vívmányait foglalja magában és tüzem-képessége nagyszerűen megfelel a közönség igényeinek. Az új ipartelep a napokban erősen kibővült apparátussal már megkezdte a zavartalan működést.

— Jótékony adomány. S. R. emberbaráti szeretetből Müllner Frigyes utján karácsonyi ajándéknak 100 koronát adott át a polgármesternek 10—10 koronánként a következő címekre való kiosztás végett: a tűzoltó-egyletnek, a tűzoltó legénységnek, a mentőknek, a népkonyhanak, a nőegyleti árvaháznak, a nőegyleti szegényháznak, a gyermekvédő ligának, a gyógyíthatatlan betegeknek, az országos vakokat gyámolító intézetnek, a szanatórium egyletnek.

— Összekaszabolt baka. Fővárosi tudósítónk írja: Tegnap éjjel negyedkettőkor egy csinos baka aildogált a Bástyá utca sarkán; egy kapumélyedés homályában kuri-

zált. Így nem vette észre, hogy a közeli roszhírű házból katonatisztek jöttek ki. Egyikük, *Brandusa* Sebestyén századoshadbíró, aki *Kassán* hosszabb ideig állomásozott, hirtelen nekiment a bakának, Fodor Józsefnek és mellbe vágván, rákiáltott:

— Mi a kötelességed, te kutya?!

— Kapitány urnak alássan jelentem: szalutálni, de nem láttam és tizenegy óra után ilyen utcában nem is kell.

— Hallgass kutya, add ide a kardod.

A közlegény úgy látta, hogy a tiszt urak nagyon virágos hangulatban vannak s ezért válasz nélkül odébb állt. De a százados utánna sietett és hátulról nyakába vágott a kardjával. A baka megállott a Favorit kávéház ajtajánál és így szólt:

— Én már semmit se tehetek. Ha megvágott a kapitány ur, hát csak kaszaboljon agyon.

És a tiszt ur nem kérette magát kétszer: főbevágta a bakát s lemetszette az orrát is. Fodor eszméletlenül esett össze. Az oda csődült járőrök azután le akarták űzni a századosot, aki csak úgy menekült meg, hogy a gyorsan odahívott rendőr kocsiba ültette és a sebesült katonával együtt a IV. kerületi kapitányságra vitette. Fodort a mentők onnan a XVI-os számú helyőrségi kórházba szállították, a századosért pedig egy kartársajött a telefonon értesített térparancsnokságról.

— Magyar Jogász. Valóban hézagpótló sajtó organummal gazdagította jogirodalmunkat az e címen megjelent folyóirat. A Magyar Jogász cikkei a jog- és társadalomtudomány, pszichológia, gazdaságtan és természettudomány határkérdéseiből meríti és így törekszik az egyoldalú jogi műveltséget és képzettséget kiegészíteni. Már az első számban Zitelman a bonni egyetem világhírű professzora egy igen érdekes aktuális kérdésről értekezik. Majd Martin Beradt szociológus tollából közli a „Bíró és a társadalom” c. cikket. A mellékletben Aubinek, Steinheilné védőjének, ragyogó ékes szólással tartott védőbeszédét találjuk, amely méltán fogja a figyelmet felkelteni, mert ezt a világhírű, klasszikus beszédet francia eredetből mesterien fordítva adja. A szemlében minden számottevő magyar, német és francia irodalmi termékéről számol be. Az újonnan megindult folyóirat szerkesztője dr. Dobó Ferenc. Megjelenik havonként egyszer, a szükséghez képest kétszer. Előfizetési ára egész évre 2 korona 50 fillér. Egyes szám ára 30 fillér. Szerkesztőség Kolozsvárt Erzsébet-ut 19. Kiadóhivatal Malom-utca 14.

— Berugott pincér. *Hill* Ferenc pincér betért tegnap este a fiórian-utcai Rogozsán vendéglőbe és ott bort rendelt. Iszogatás közben nagyon mélyre talált nézni a kancsónak úgy, hogy csakhamar berugott és ittas állapotban garázdálkodni kezdett. Felkapott egy asztalon fekvő kést és hadonászni kezdett vele, miközben saját magát is könnyebben megsebesítette. Nagy nehezen sikerült a becsipett embert megfékezni és a kést kezéből kicsavarni, de akkorra megjelent a helyszínen a rendőr is, ki a pincért előállította a rendőrségen, ahol megindították ellene a kihágási eljárást.

Gyermekjátékok teljes választékban.
Karácsonyi ajándéka alkalmas díszmű-
árak.

Quirsfeld Jánosnál, Fő utca 51.

Üvegből táplált

gyermek, rózsás és teli arcuakká, erősekké és életvidámakká válnak, ha

SCOTT-féle csukamájolaj EMULSIÓ-t adnak nekik.

A Scott-féle Emulsió-ban

Az Emulsió
vásárlásánál a
SCOTT-féle
módszer
vedjegyét
— a halászt
— kérjük
gyelemben
venni.

evő tiszta és könnyen emészthető táplálék, gyorsan jóváteszi a táplálkozásnak akármely fogyatkozását.

A SCOTT-féle Emulsió-t nagyon szeretik krémszerű ízéért. Kötőnő bármilyen okból eredő erőhanyaglás és gyengeség ellen.

A SCOTT-féle EMULSIÓ a legkiválóbb.

Egy eredeti üveg ára 2 K 50 fil.

Kapható minden gyógytárban.

Színház.

Színházi műsor:

KEDDEN: Pampulette ur éhes és Vera Violetta.
SZERDÁN: Taifun.
CSÜTÖRTÖKÖN: Buridán szamara. (Vigjáték.)
PÉNTEKEN: Buridán szamara.
SZOMBATON: Angot asszony leánya. (Operette.)
VASÁRNAP: d. u. Az aranykakas.
este: A cigány.
HÉTFŐ: Az ördög.

— Bemutató a színházban. A „Buridán szamara”-nak premierjére, mely csütörtökön fog előreláthatólag a siker jegyében lefolyni, már teljesen elkészültek a próbákkal. A kiűnő francia bohózat, mely a könnyűvérű párisi erkölcsöket rajzolja meg felülmulhatatlan ötletességgel, egyik legsikerültebb alkotása a Fiers és Caillavet írói társaságnak, kikhez ezuttal harmadiknak a fiatalabb francia írógárda egyik rendkívül tehetséges tagja Aréne is csatlakozott. A darabban, mely a szgreplóket hálás művészi feladatok elé állítja, a vigjáték személyzet ugyszólván teljesen foglalkoztatva lesz és úgy valószínű, hogy a közönségnek a bemutatón sok kacagásban lesz része. — Holnap szerdán a Tájfut, Lengyel Menyhért nagy sikert elért színműve kerül előadásra abban a szereposztásban, melyben a darab már a bemutatón is fényes sikert aratott.

Berger nagy kávéház
az előkelő közönség találkozóhelye.
Hangversenyek: kedd, szerda, csütörtök, szombat, vasárnap.

TÁVIRAT — TELEFON.

Wekerle a királynál.

Bécs, dec. 14.

Wekerle miniszterelnök ma délelőtt tíz órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. A kihallgatás egy óra hosszat tartott. Wekerle mai kihallgatása az indemnitási kérdésnek volt szentelve.

Budapest, dec. 14.

Wekerle miniszterelnök mai bécsi utjának célja — minden valószínűség szerint — az, hogy a királlyal egyetemben megállapítsa azt a formát, melyben a kormány a képviselőháznak a jelenlegi politikai helyzetét meg fogja világítani.

Királyi kézirat.

Bécs, dec. 14.

Egy bécsi lap mai száma azt írja, hogy a királyi kéziratot fog intézni a parlamenthez, melyet a miniszterelnök utján juttat a képviselőházhhoz, melyben bejelenti, hogy a jelenlegi kormányt megbizsa az ügyek ideiglenes továbbvitelével és egyuttal jelzi annak rövid időn belül való fölmentését.

A kormánynak maradnia kell.

Bécs, dec. 13.

Ugy hírlik, hogy Kossuth, Apponyi és Andrássy miniszterek a kormányból, melynek tovább kell vezetni az ügyeket, ki szándékoznak lépni. A király — így mondja ezt egy bécsi forrás, — audienciára fogja hívni a három minisztert és azon meggyőzni szándékozik őket arról, hogy mindaddig helyükön tartoznak maradni, míg a király fölmentésük iránt nem intézkedik.

Wekerle az indemnitiról.

Bécs, dec. 14.

A királyi kihallgatás után Wekerle a külügyminiszteriumba ment, ahol hosszasan tanácskozott Aerenthal külügyminiszterrel. Innen a Magyar Házba tért, ahol az újságíróknak Wekerle a következőket mondta:

A királynál az indemnitási javaslat be-
terjesztésére kertem és kaptam felhatalmazást.

Az új udvarnag.

Budapest, dec. 14.

Apponyi Lajos gróf, az elhunyt udvarnag utóda valószínűleg gróf Karácsony Jenő országgyűlési képviselő lesz.

A belga király állapota.

Bruxelles, dec. 14.

Az orvosok véleménye szerint a királyt okvetlenül meg kell operálni, mert különben vérmérgezés áll be. Az operáció kimenetelére nézve azonban azt hiszik az orvosok, hogy az csaknem bizonyosan szintén rossz kimenetelű lesz, mert a király bele fog halni. Az éjjel Lipót király sürgette orvosait az operáció végrehajtására. Mindazóta a halállal küzködik a király.

A bán Budapesten.

Budapest, dec. 14.

Rauch báró horvát bán Budapestre érkezett és Jozipovics miniszterrel tanácskozott, holnap pedig Wekerlével fog tanácskozni, ki még ma visszaérkezik Bécsből. A bán azután valószínűleg kihallgatásra megy a királyhoz.

A fiumei kormányzó bucsuja.

Fiume, dec. 14.

Nákó gróf, a volt fiumei kormányzó ma bucsuzott el a fiumei képviselőtestületől. Az ez alkalommal elhangzott szónoklatok mind hangsúlyozták Nákó gróf kormányzóságának jelentőségét.

SALAMANDER cipők a legjobbak

Egyedüli raktára **Kassán**
Gutfreund Samu
Fő-utca 43-ik szám.

Női- Férfi, Chevreaux. Box, barna és fekete cipők egységára **K 16.50.**

Játékkártya, Hirlapeladás és Hirlapelőfizetések felvétele.

Az aradi 13 vértanu vesztőhelyének megváltására kibocsátott sorsjegyek darabonként 1 K-ért kaphatók

Nyulászi Béla
dohány- és szivartőzsdéjében
Kassa, Fő-utca 12. szám alatt.

25 darab kassai levelező-lap borítékban 50 fillér.

ALAPITTATOTT 1844-BEN.

KASSAI TAKARÉKPÉNZTÁR

A SZÉKESEGYHÁZZAL SZEMBEN
(SAJÁT HÁZÁBAN.)

Felsőmagyarország legrégebb és
:: legnagyobb pénztétele. ::

BETÉTEKET
GYÜMÖLCSÖZTET.

KÖLCSÖNT
nyújt váltóra, batáblázásra,
vagy folyószámla alakjában.

Ingyenes pénzátutalás Amerikába.

Legelőnyösebb feltételek
megállapodás szerint.

A KASSAI HITELBANK

(Kassa, Fő-utca 30. szám, paróchia-épület), bevezette a takarékbetéteknek jelzálogilag biztosított formáját a következő módon:

Ha valaki biztosítani akarja azt, hogy 100 koronát kapjon

20 év mulva, ugy	37 korona	69 fillért,	12 év mulva, ugy	55 korona	69 fillért,
19 " " " "	39 " "	58 " "	11 " " " "	58 " "	47 " "
18 " " " "	41 " "	56 " "	10 " " " "	61 " "	40 " "
17 " " " "	43 " "	63 " "	9 " " " "	64 " "	47 " "
16 " " " "	45 " "	82 " "	8 " " " "	67 " "	69 " "
15 " " " "	48 " "	11 " "	7 " " " "	71 " "	07 " "
14 " " " "	50 " "	51 " "	6 " " " "	74 " "	63 " "
13 " " " "	53 " "	04 " "	5 " " " "	78 " "	36 " "

kell egyszerismindenkorra a Kassai Hitelbanknál befizetnie.

A fenti táblázatban kimutatott összeg — vagy többszörösének — beküldése esetén az intézet megküldi a 100 koronáról — vagy többszöröséről — kiállított kötvényt.

Az intézet ezt a pénzt csupán az ingatlanok becsértékének feléig nyújtott jelzálogos kölcsönökben helyezi el. A biztosított összegért nemcsak egész vagyonával felel, hanem külön biztosítékul leköti ezeket a jelzálogos kölcsönöket s a budapesti tőzsdén jegyzett értékpapirokból alkotott fedezeti alapot.

A kötvények birtokosai ellenőrző bizottságot választanak, mely az intézetnek ez üzletágra vonatkozó ügykezelését felülvizsgálja.

Ez a tőkeelhelyezés nemcsak azért előnyös, mert a befektetett pénz föltétlen biztonság mellett 5%-ot kamatozik, hanem azért is, mert lehetőségessé teszi azt is, hogy az, aki életbiztosítást vagy nem köthet, vagy nem akar kötni, mégis biztosítsa magát. Az ily kötvény különben is több előnyt nyújt mint a biztosítás. Így pl. ha valaki oly módon akar magának 1000 koronát biztosítani, hogy ez az összeg 20 év mulva fizetessék ki, elegendő 376 korona 90 fillért egyszerre befizetnie. Ha pedig a fizetést pl. 10 esztendő alatt részletekben akarja eszközölni, úgy ha

az első évben K. 37.69-et, vagyis a 20 év mulva 100 K-ra növekvő tőkét,
a 2-ik " " K. 39.58-at, " a 19 " " 100 K-ra " "

s így tovább összesen a 10 éven át a táblázatban látható összegeket fizeti be, a 10 év alatt együttvéve mindössze 474 koronát fizet. Ezzel szemben egy negyven éves ember életbiztosításánál évenként legalább 50 koronát kénytelen befizetni, hogy 20 év mulva 1000 korona tőkéhez jusson életbiztosítás útján. Tehát már az első 10 évben jelentékenyen nagyobb összeget fizet, mint amennyit intézetünknel, de még azonkívül további életbenmaradása esetén minden esztendőben még 50 K-át, összesen tehát 500 K-át kell fizetnie, mert különben biztosítása hatályát veszti.

Az intézet által kiállított ezek a jelzálogos betéti elismervények rendkívül alkalmasak arra a célra is, hogy gyermekek részére alkalmi ajándékképpen adassanak, vagy a gyermekek részére hozomány, neveltetési költség, katonáskodási kiadások fedezésére megfelelő tartalék biztosíttassék, hisz 37 kor. 69 fillér egyszeri befizetésével biztosítható, hogy az illető gyermek 20 év mulva 100 koronát kapjon s a mellett kötményezés által gondoskodni lehet arról, hogy senki jogosulatlanul föl ne vehesse a pénzt.